

יהיב לה כתובתה [שתובעת כעת] באפי
[בפני] חד סהדא. ופמיך [ומצרף] סהדא קמא
[את העד הראשון שהעיד בה שנפרעה כבר
בפעם אחרת] אסהדא בתרא [עם העד
השני], ומוקים להו להנך קמאי במלוה [וכעת
בא לתבוע ממנה מה שפרע לה בפעם
הראשונה, בתורת מלוה],

וכיון שודאי פרע לה את כתובתה פעם
אחת, שהרי שני עדים מעידים שפרעה,

ומאיך יש לבעל עד אחד שפרע לה פעם
נוספת, ובא הבעל לתבוע ממנה את המעות
שפרע לה שלא כדין, שהם כמלוה אצלה,
ויכול להשביעה עליהם שבועת עד אחד
שהיא שבועה דאורייתא, כיון שכעת האשה
היא מהנשבעים ונפטרים.

מתקופה לה רב שישא בריה דרב אידי: היאך
פמיך סהדא קמא אסהדא בתרא? והלא כל
אחד מעיד על פרעון אחר, ואין כאן אלא עד
אחד על כל פרעון, ולעולם תוכל האשה
לחזור ולומר — לא פרעת לי מעולם? (127)

וכן אמר מר — כל מקום שהשנים מחייבין
אותו ממון, אחד מחייבו שבועה.

דוחה הגמרא: אמר רבא, שתי תשובות
בדבר, מדוע שבועה זו אינה שבועה
מדאורייתא:

חדא, משום דכל הנשבעין שבתורה נשבעין
ולא משלמין, ואילו היא נשבעת ונוטלת.

ועוד, שהרי מדאורייתא אין נשבעין על
כפירת שיעבוד קרקעות, וכאן הרי יש
שיעבוד קרקעות בכתובתה.

אלא אמר רבא: על כרחך שבועה זו אינה
אלא מדרבנן. כדי להפסיד דעתו של בעל.

אמר רב פפא,

א-פג א פיסקא הוא [היינו הבעל] מייתי לה
[לאשה] לדידי שבועה דאורייתא (126).

וכיצד?

ומבאר המהרש"א — בסוגיין אנו מחפשים
מקרה שהבעל ירויח מכן שהשבועה תהא
דאורייתא, ולעניין הפיכת שבועה, שמא הבעל
מעדיף שיוכלו להפוך את השבועה עליו. ולכן
הביא רש"י את הנפקא מינה שמועילה לבעל.

127. הקשו הראשונים — הרי קיימא לן —
"הלואה אחר הלואה מצטרפין", כלומר — אם
יש עד אחד על הלואה זו ועד אחד על הלואה
אחרת, מצטרפים שניהם לעדות אחת כדי
להוציא ממון מהלווה. ואם כן מדוע כאן אינם
מצטרפים?

וצריך לומר — שקושיית הגמרא היתה —
הרי ממה נפשך אין כאן עדות אלא על פרעון

כיון שהוא מוחזק.

ואם תאמר — מדוע אינה נאמנת במיגו שלא
היתה פוחתת?

יש לומר — מיגו להוציא ממון לא אמרינן.

אי נמי — מיגו שתחילתו בשקר לא אמרינן.

126. כתב רש"י — שהנפקא מינה בין שבועה
דרבנן לשבועה דאורייתא, שבשבועה דאורייתא
צריכה להשבע בנקיטת חפץ [כלומר שאוחזת
בידיה חפץ של מצוה בשעת השבועה], ואילו
בשבועה דרבנן אינה צריכה.

והקשה המהרש"א — מדוע לא פירש רש"י
כדלעיל, שבשבועה דאורייתא לא הופכים את
השבועה, מה שאין כן בשבועה דרבנן?